

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

4 ЛІПЕНЯ 2012 г.

СЕРАДА

№ 126 (27241)

Кошт 1200 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

АСАБЛІВАЯ ДАТА Ў ЛЁСЕ НАШАЙ РАДЗІМЫ

ВЫСТУПЛЕННЕ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ А.Р. ЛУКАШЭНКІ НА ПАРАДЗЕ ВОЙСКАЎ МІНСКАГА ГАРНІЗОНА Ў АЗНАМЕНАВАННЕ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ 3 ЛІПЕНЯ 2012 Г.

Таварышы салдаты, сяржанты, прапаршчыкі і афіцэры!

Паважаныя суайчыннікі і госці сталіцы!

Дарагія ветэраны!

Традыцыйна 3 ліпеня мы адзначаем Дзень Незалежнасці Рэспублікі Беларусь.

Па волі нашага народа галоўнае свята беларускай дзяржаўнасці ўстаноўлена ў дзень вызвалення рэспублікі ад гітлераўскіх захопнікаў.

Гэта дата займае асаблівае месца ў лёсе нашай Радзімы.

Усё менш відовацца той страшнай вайны застаецца з намі. Але памяць аб гераічных абаронцах Радзімы жыве і будзе жыць у сэрцах новых пакаленняў.

Адстаяўшы свабоду і незалежнасць Айчыны, беларускі народ унёс вялікі ўклад у разгром фашызму, праявіўшы незломную волю, смеласць і сілу духу.

Тут, на нашай зямлі, захопнікі сутыкнуліся з супраціўленнем, якога не сустракалі ні ў адной з ваенных кампаній.

Мужнасць і гераізм чырвонаармейцаў, праяўленыя ў жорсткіх баях, пахавалі планы маланкавага захопу краіны.

У гісторыі барацьбы за незалежнасць яшчэ не было прыкладаў такога масавага руху супраціўлення. Па маштабнасці дзеянняў, колькасці, узроўню кіравання ён у поўнай меры адпавядаў параметрам рэгулярнай арміі. Гэта быў сапраўдны другі фронт у тыле ворага.

Мы памятаем, якім каласальным напружаннем сіл, цаной якіх небывалых ахвяр і разбурэнняў далася нам свабода і незалежнасць.

Беларусы не скарыліся акупантам і разам з іншымі брацкімі народамі Савецкага Саюза дабіліся Вялікай Перамогі ў гэтай самай бязлітаснай і кровапралітнай вайне дваццатага стагоддзя.

Сёння ў суверэннай Беларусі забяспечаны мір і стабільнасць. Мы выпрацавалі сваю ўласную мадэль развіцця.

Наша краіна з'яўляецца паўнапраўным і актыўным членам міжнароднага супольнасства, праводзіць шматвектарную знешнюю палітыку.

Актыўна развіваецца ўсебаковае супрацоўніцтва з нашым галоўным стратэгічным партнёрам — Расійскай Федэрацыяй, іншымі дружэлюбнымі дзяржавамі.

Робяцца канкрэтныя захады па ўмацаванні раўнапраўных уззаемаадносін з заходнімі краінамі.

Менавіта паслядоўны міралюбны знешнепалітычны курс Беларусі з'яўляецца важнейшым фактарам стратэгічнага стрымлівання агрэсіі ў адносінах да нашай краіны.

Мы бачым, што свет пастаянна перажывае ўзрушэнні. Трагічнымі спадарожнікамі чалавечтва, у тым ліку і на сучасным этапе, з'яўляюцца войны і ўзброеныя канфлікты.

У гэтых умовах Беларусь прымае неабходныя меры

па стварэнні цэласнай і эфектыўнай сістэмы абароны краіны, а Узброеныя Сілы прыведзены ў адпаведнасць з новымі выклікамі і пагрозамі XXI стагоддзя.

Мы ажыццяўляем ваеннае будаўніцтва, накіраванае на павышэнне абароннага патэнцыялу Саюзнай дзяржавы. Паспяхова функцыянуе сумесная групоўка войскаў Расіі і Беларусі ва Усходне-Еўрапейскім рэгіёне, а для аховы павятраўных граніц створана адзіная сістэма проціпаветранай абароны.

Удзел у нашым парадзе афіцэраў і салдат Узброеных Сіл Расіі стаў ужо добрай традыцыяй. Увасабляючы адзінства двух народаў, сёння ў гэтым страі плячю ў плячю з беларускімі ваеннаслужачымі стаяць прадстаўнікі расійскай арміі.

Нашы краіны выказваюць цвёрдую рашучасць забяспечыць сваю ваенную бяспеку ўсімі існуючымі ў іх распараджэнні сіламі і сродкамі.

Мы ведаем, што цяпер, як правіла, знешнія пагрозы праяўляюцца праз унутраныя крыніцы.

Але любыя спробы пасеяць у нашай краіне хаос,

ажыццявіць палітычны перавароты або нейкія «каляровыя рэвалюцыі» зусім бесперспектыўныя.

Мы паказалі ўсім свету, як трэба абараняць нацыянальны інтарэсы. Беларусы канчаткова зрабілі свой выбар на карысць сапраўднай незалежнасці, падтрымаўшы палітычны курс дзяржавы. Гэтыя заваяванні мы захаваем і ў далейшым!

Паважаныя ветэраны! Сваім прыкладам вы даказалі, што ў беларускага народа быў, ёсць і заўсёды будзе вялікі запас трываласці.

Нізкія паклон і глыбокая ўдзячнасць усім вам! Дарагія суайчыннікі!

У гэты свяшчэнны для ўсяго беларускага народа дзень жадаю вам шчасця, міру, добра і дабрабыту! Вечная слава героям, якія загінулі ў баях з ворагам і аддалі свае жыцці за свабоду і шчасце будучых пакаленняў!

З Днём Незалежнасці вас, дарагія таварышы! Ура!

Права распараджацца сваім лёсам заўсёды было, ёсць і будзе для беларусаў свяшчэнным

ВЫСТУПЛЕННЕ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ А.Р. ЛУКАШЭНКІ НА ЎРАЧЫСТЫМ СХОДЗЕ, ПРЫСВЕЧАНЫМ ДНЮ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ 2 ЛІПЕНЯ 2012 Г., ПАЛАЦ РЭСПУБЛІКІ

Дарагія сябры!

Заўтра мы адзначаем галоўнае свята краіны — Дзень Незалежнасці, свята, якое стала сапраўдным сімвалам нашай маладой дзяржаўнасці.

Гісторыя нашай зямлі — гэта цяжка і доўгі, амаль тысячагадовы, шлях да свабоды і незалежнасці.

Свабода і Незалежнасць заўсёды каштуюць дорога. За іх трэба плаціць высокую цану.

Дзясяткі нацый свету здобывалі сваю незалежнасць са зброяй у руках, прайшоўшы праз доўгія гады нацыянальна-вызваленчай вайны.

На шчасце, наша дзяржава — Рэспубліка Беларусь — утварылася мірна, без крыві, войнаў і рэвалюцый.

Быць можа, у гэтым ёсць гістарычная справядлівасць. Таму што сваю цану — страшную цану, змераную ў чалавечых жыццях, — мы заплацілі на паўстагоддзя раней, у гады Вялікай Айчыннай вайны.

Тады мы здобывалі свабоду не толькі для сябе, ды і не толькі для ўсёй Еўропы. Перамога ў той вайне радыкальна змяніла ўвесь свет, надала яму новую якасць. Заходні падзел народаў на дзікія, варварскія і цывілізаваныя адышоў у гісторыю. Сённяшняя Кітай, Індыя, арабскі свет сталі незалежнымі дзякуючы менавіта той, нашай Перамозе. У многіх народаў з'явілася магчымасць выбраць уласны шлях развіцця.

І таму свята нашай Незалеж-

насці мы адзначаем 3 ліпеня — у дзень, калі наша сталіца горды Мінск стаў свабодным, а драпежная нацысцкая свастыка на Доме ўрада была знішчана дашчэнту.

З той пары Перамога ў Вялікай Айчыннай і незалежнасць нашай Радзімы навікі звязаны адна з адной.

У той вайне беларусы неслі асабліваю місію.

Бо гэта было не проста ваеннае сутыкненне розных народаў і краін. Сэнс сусветнай бітвы з нацызмам значна глыбейшы, мацнейшы.

Упершыню ў чалавечай гісторыі зло не хавала свайго аблічча. Самыя цёмныя прашабытныя інстынкты былі абвешчаны доблесца.

СТАР 2

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ЎСКЛАЎ ВЯНОК ДА МАНУМЕНТА ПЕРАМОГІ Ў МІНСКУ

Да падножжа манумента таксама былі ўскладзены вянкi ад урада Беларусі, іншых дзяржаўных органаў, міжнародных арганізацый, прыватных і каталіцкай канфесіі, буйнейшых грамадскіх арганізацый рэспублікі, а таксама кветкі ад ветэранаў, прадстаўнікоў дыпламатычнага корпусу.

Як і ў 2011-м, у гэтым годзе традыцыйная цырымонія ўскладання вянка кіраўніком дзяржавы да манумента Перамогі падзялілася на дзве часткі: пратаколнае і гаспадарча-драматычнае. Пасля хвіліны маўчання музычнага капэла «Санорус» выканала «Раквіём», а ў неба ўзняліся белыя паветраныя шары. Фасады будынкаў, якія акружаюць плошчу, з дапамогай праектару ператварыліся ў вялізныя экраны. Пад гукі дзяржаўнага гімна былі дадзены 3 залпы артылерыйскага салюту. Пасля завяршэння цырымоніі Аляксандр Лукашэнка вітаў прадстаўнікоў дыпламатычнага корпусу. Кіраўнік дзяржавы таксама цэла парамыялаў з ветэранамі, пажадаў ім шчасця, здароўя, добрага настрою і поспеху.

Нягледзячы на позні час, да манумента Перамогі на цырымонію ўскладання вянкаў прыйшлі сотні жыхароў і гасцей беларускай сталіцы.

У АДРАС ПРЭЗІДЭНТА БЕЛАРУСІ ПАСТУПАЮЦЬ ШМАТЛІКІЯ ВІНШАВАННІ З ДНЁМ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ

Віншавальныя пасланні паступілі ад кіраўнікоў краін СНД, Старшыні Кітайскай Народнай Рэспублікі, Імператара Японіі Якіхіта, прэзідэнтаў В'етнама, Індыі, Аджыра, Швейцарскай Канфедэрацыі, Сербіі.

Акрамя таго, кіраўнік беларускай дзяржавы павіншаваў Князя і Вялікі Магістр Суверэннага Мальтыйскага Ордэна і Папа Рымскі Бенядыкт XVI.

«У Расіі даражаць асаблівым характарам партнёрства з Беларуссю, заснаваннага на духоўнай і культурнай блізкасці нашых народаў, іх моцнай, выпрабаванай стагоддзямі дружбе, агульнай гісторыі», — падкрэсліў у віншавальным пасланні Прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін. — У гэтым годзе мы адзначылі дваццацігоддзе ўстаўлення дыпламатычных адносін. За гэты час разам удалося многае зрабіць для ўмацавання сапраўды ўзаемавыгадных і шматпланавых двухбаковых сувязяў у гандлёва-інвестыцыйнай, навуковай і гуманітарнай сферах».

Старшыня КНР Ху Цзіньтааў у сваім віншаванні адзначыў, што адносіны паміж КНР і Беларуссю пастаянна развіваюцца. «Кітайскі бок мае намер далей умацоўваць палітычны давер з беларускім бокам, палітычна дзелавое супрацоўніцтва ва ўсіх галінах, павялічваць гуманітарныя кантакты і цесна супрацоўнічаць у міжнародных і рэгіянальных справах, а таксама наспына павышаць узровень адносін дружбы і супрацоўніцтва паміж Кітайскай Народнай Рэспублікай і Рэспублікай Беларуссю», — гаворыцца ў віншавальным пасланні.

БЕЛТА.

ПРАВА РАСПАРАДЖАЦА СВАІМ ЛЁСАМ ЗАЎСЁДЫ БЫЛО, ЁСЦЬ І БУДЗЕ ДЛЯ БЕЛАРУСАЎ СВАШЧЭНЫМ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Слупое пакланенне перад сілай, безагаворачнае падпарадкаванне, нянавісць да культуры і інтэлекту — вось што павінна было стаць мараллю новага арыйскага парадку. Чалавечтву паказалі дарогу да рабства. Зло рэалізаваў да сусветнага панавання, не саромеючыся і не хаваючы сябе. Еўропа пала да ног пераможцы. Гэта быў пераломны момант не толькі сусветнай, але і нашай нацыянальнай гісторыі.

Тут размова ішла ўжо не аб дзяржаўнасці. Пытанне было простае: ці выжывуць беларусы фізічна? Або наведкі згінуць без следу ў незлічоных хатынскіх «вогненніх вёсках»?

Пакінутая рэгулярнай арміяй Беларусі не скарылася ворагу. Рэспубліка-партызанка адкрыла другі фронт задоўга да высадкі саюзнікаў у Нармандыі.

Фронт гэты палаў у тыле ворага. Перадвой сталі беларускія гарады і вёскі. За зброю ўзяліся не толькі мужчыны, але і жанчыны, і малыя дзеці.

І мы выжылі. Мы выстаялі, і мы перамаглі.

І сёння, напярэдадні нашага гадоўнага дзяржаўнага свята, я хачу перш за ўсё нізка пакланіцца героям — нашым ветэранам, тым людзям, дзякуючы якім жывем мы, жыве беларуская нацыя і жыве Беларусь. Асаблівы паклон загінулым і тым, хто не вярнуўся з той бяспаснагай бойні.

Дзякуючы вам перамаглі сілы добра і святла. І няхай ідуць гады, але мы, нашы дзеці, унукі і праўнікі запомнім наведкі: менавіта ў той вялікай Перамозе вытокі нашай Свабоды і Незалежнасці.

Пасля вайны Беларусь стала краінай — заснавальніцай Арганізацыі Аб'яднаных Нацый.

І нельга забываць, што перадумовы асновы нашай дзяржаўнасці з'явіліся ўжо ў савецкі час. Тады былі створана база нашай прамысловасці, з'явілася нацыянальная навука, развілася нацыянальная культура і адукацыя. А менавіта гэта — фундамент незалежнасці і суверэнітэту любой дзяржавы.

Распад СССР быў сустрэты беларусамі з трывогай і без усяякай радасці. У гэтым яркапра якая праявілася наш нацыянальны характар. Беларусь па сваёй прыродзе — стваральніца: ён любіць будаваць, ён не любіць разбураць.

У 90-я гады 20-га стагоддзя слова «незалежнасць» вымаўлялі на ўсе лады. Усім яго падабалася, але, як паказала жыццё, мала хто разумее яго сэнс.

Новая дзяржаўнасць першыя гады мела папярковы, дэкаратыўны характар — яе трэба было напоўніць зместам.

Якой будзе беларуская незалежнасць? Адказаў не ведаў ніхто.

Зрэшты, у пражэцірахах не было надолу. Найбольш шумна паводзілі сябе нашы так званыя нацыянальны дзеячы. Яны прапаноўвалі, а дакладней, навязвалі грамадству сваё ўяўленне аб незалежнасці.

Уяўленні гэтыя былі прымітыўныя, але на той час шмат каму іх праект здаваўся ледзь ці не адзіна магчымым. Вузканянальная дзяржава, заперта ў сваіх межах, з дамінаваннем так званай карэнай, тытульнай нацыі.

Дзяржава, якая ўзводзіць бар'еры і сьведом вядзе сама сабе да ўзроўню прывілеяўнай плушты. Вось, уласна кажучы, і ўсё, што прапаноўвалася.

Думка аб тым, што можа быць і іншая канцэпцыя незалежнасці, не прымалася з парого.

Людзям навязваўся выбар: або «незалежнасць» па ляхалах нашых нацыяналістаў, або растварэнне ва ўсходняй імперыі і страта суверэнітэту. Трэцяга не дадзена.

«Нацыянальны дзеячы» шумна аб'являлі сабе новай сілай і будучыняй Беларусі.

Але, як аказалася, увесь іх праект «будучыні» быў цалкам узяты з мінулага. Ідэолагі беларускага нацыяналізму не разумелі, што ў канцы 20-га стагоддзя канцэпцыя вузкай нацыянальнай дзяржавы безнадзейна ўстарэла.

Асабліва дзіўна готыя араччынны думкі выглядалі на фоне нібыта прыхільнасці нацыяналістаў панеўрапейскай ідэі. Да гэтага часу Еўропа даўно адправіла ў гісторычны архіў мадэль вузканянальнай дзяржавы, зрабіўшы стаўку на адкрытасць і інтэграцыю.

Усё гэта паказвала інтэлектуальную слабасць гэтых «нацыянальных ідэолагаў», вузкасць іх культурна-гістарычнага круглагаду.

Яны спрабавалі прапанаваць нашай нацыі ідэю, даўно пройдзеную ў сусветнай гісторыі. Яны не разумелі, што недарэчна ў пачатку трэцяга тысячагоддзя будаваць дзяржаву па ляхалах 19-га стагоддзя.

Упарты ў сваіх памылковых поглядах так званы нацыянальны рух фактычна цягнуў маладушную краіну назад.

І перад намі, каму ў 90-я гады, гэта значыць вам, народ даверыў свой лёс, стаяла задача невываіла складанасці: знайсці тую канцэпцыю незалежнасці, якая адпавядала б патрабаванням новага, 21-га стагоддзя.

Магчыма, большасцю нашых людзей усё гэта рэчы і не асэнсаваліся на тонкім тэарэтычным узроўні. Але прыродная мудрасць беларусаў выразна падказвала ім: у свеце, які становіцца ўсё больш глабальным і цесным, немагчыма жыць за глухой нацыянальнай агароджай, а агульны дом лепш пачынаць будаваць з тымі, з кім ты ўжо знаёмы не адно стагоддзе.

У выніку свой гістарычны выбар мы

зрабілі на карысць незалежнасці новага тыпу, якая імкнецца не да ізаляцыі, а да інтэграцыі, адкрытасці.

Мы разарвалі заганнае кола і адкінулі альтэрнатыву — «або замкнучца ў нацыянальных межах, або стаць Паўночна-Заходнім краем». Для нас гэта было непрымальна.

Мы, магчыма, інтуітыўна адчулі, што ёсць нейкі іншы шлях, і ён цалкам рэальны. Рэальны, перш за ўсё, таму, што змяніўся свет вакол нас.

Таму што самі паняцці незалежнасці і суверэнітэту зведлі карэнае змяненне ў выніку глабалізацыі.

Таму што ўзаемазалежнасць краін узрасла неймаверна. Нават самыя вялікія дзяржавы ў сучасным свеце вельмі скаваныя ў сваіх дзеяннях і вымушаны лічыцца з партнёрамі.

Таму што ізаляцыя — гэта тулікі, інтэграцыя — прагрэс.

Сёння ўсё гэта відавочна. Але тады, у 90-я, вельмі нямногія разумелі, што інтэграцыя і незалежнасць не з'яўляюцца супярэчнасцю, а, наадварот, дапаўняюць і ўмацоўваюць адна адну.

Многія былія савецкія рэспублікі рвалі сувязі з Расіяй, адна з адной, ступаліся хто ў еўрапейска, хто ў амерыканска дзверы, разлічваючы на цёплы і шчодры прыём.

Прайшло шмат гадоў, перш чым яны зразумелі: далей за прэды пакой усё роўна не пусцяць.

Можна сказаць, Бог нас наставіў на розум, і мы пайшлі, так, пайшлі сваім шляхам. Мы ўпершыню ў нашай гісторыі пачалі будаваць сваю незалежную дзяржаву і адначасова аднаўляць парушаную сувязі з Расіяй, іншымі савецкімі рэспублікамі.

І да гэтага часу нямаю тых, хто лічыць, што гэтыя напрамкі нашай палітыкі ўзаемавыключаюць адзін аднаго.

Цікава назіраць, як у апэрацыйнай прэсе пастаянна суседнічаюць дзве тэмы: Лукашэнка здае суверэнітэт Расіі і Лукашэнка не хоча нічога аддаваць Расіі ў Беларусі.

І пра першае, і пра другое часта пішуць адны і тыя ж выданні, а часам адны і тыя ж аўтары.

Чарговы раз дыскусія ажывілася ў сувязі з грандыёзным праектам стварэння агульнай еўра-азіяцкай прасторы. Зноў загаварылі аб здачы суверэнітэту, страце незалежнасці і іншых падобных рэчах.

І я думаю, што сёння, напярэдадні Дня Незалежнасці, неабходна расставіць усё кропкі над «і» ў гэтай вельмі важкай для грамадства тэме.

Незалежнасць дзяржавы ніколі не былае абсалютнай. Гэта ж аксіёма. Такого не было нават у старажытныя часы. І тым больш гэта немагчыма сёння, калі залежнасць паміж краінамі ўзрасла на парадках.

Нават саперніцтва паміж дзяржавамі перажывае каласальныя змены: гэта ўжо не вайна на знішчэнне, а асцярожная канкурэнцыя, заснаваная на дзясятках і сотнях кампрамісаў.

Паглядзіце на дзве буйнейшыя эканомікі свету, дзве імперыі — Злучаныя Штаты Амерыкі і Кітайскую Народную Рэспубліку. Па логіцы ўчарашняга дня Злучаным Штатам трэба было б перакраны доступ кітайскіх тавараў на свой рынак і абрушыць кітайскі экспарт, а Кітаю, у сваю чаргу, выкінуць мільярдныя долары, трыльёны долараў, якія ў іх ёсць, і абрушыць амерыканскую валюту.

Але ні ў кога нават не ўзнікне такіх думак.

Свет усё больш нагадвае шклянкі дом, у якім адзін неасцярожны разкі рух можа абрушыць і сцены, і дах адначасова.

Але любы кампраміс паміж краінамі — гэта заўсёды ўступка чымсьці сваім у абмен на нешта важнае для тавай дзяржавы.

Гэтыя кампрамісы існавалі заўсёды, на працягу ўсёй чалавечай гісторыі. Але сёння яны пранізвалі сабой літаральна ўсё — ад пагадненняў у рамках Сусветнай гандлёвай арганізацыі (СГА), дзе нават буйнейшыя дзяржавы свету падпарадкоўваюць сябе агульным правіламі, да Еўрасаюза, у рамках якога краіны проста ахвяруюць вельмі значага часткай свайго эканамічнага, так і палітычнага суверэнітэту.

З іншага боку, незалежнасць дзяржавы — гэта не самамэта, якая існуе дзеля сябе самой, гэта адзін з магчымых сродкаў для дасягнення гадоўнага — шчаслівага і бласчэнага жыцця людзей той ці іншай дзяржавы.

Звярніце ўвагу, як еўрапейцы, нягледзячы на ўсё цяжкасці, трымаюцца за ідэю інтэграцыі.

Нядаўнія выбары ў Грэцыі паказалі: нягледзячы на ўсё расчараванні і адчай, большасць грэкаў не жадае адгародзіцца ад свету і ад Еўропы нацыянальнай агароджай.

Яны гатовы ісці на ахвяры, разумеючы, што інтэграцыя усё роўна акупіць гэтыя ахвяры.

Гэта ўрок і для нас: паасобку заўсёды горш, разам — лепш.

І падбачу вельмі глыбокі крызіс Еўрапейскага саюза. Але абсалютна ўпэўнены, што ў Еўропе зробіць усё для выратавання ідэі інтэграцыі. І яны пачалі ўжо гэта рабіць.

Таму што інтэграцыя — гэта прамая дарога сучаснай цывілізацыі, і іншага шляху ў нас, ды ў і іншых народаў, проста няма.

Аднак, уступаючы ў тыя ці іншыя саюзы або інтэграцыйныя аб'яднанні, мы павінны глядзець не толькі на тое, колькі ў нас застаецца правоў,

паўнамоцтваў, суверэнітэту або яшчэ чагосьці, а на тое, што гэта прынясе нашым людзям, нашаму народу, кожнаму чалавеку.

І калі для гэтага патрэбны нейкі кампраміс, нейкі саюз, то мы, безумоўна, павінны ісці на яго.

Усё павінна рабіцца для чалавека і ў імя чалавека.

Але пры гэтым мы павінны помніць бяспрэчную ісціну: любая цана мае сваю мяжу. І ёсць базавыя, фундаментальныя рэчы, якія ахвяраваць ні ў якім разе нельга, і ні адна дзяржава, якая хоча быць суверэннай і незалежнай, на гэтыя ахвяры не пойдзе!

Мы ніколі не адмовімся ад свайой дзяржаўнасці. Зробім усё, каб зберагчы з такой цяжкасцю здобутую незалежнасць.

Не прэтэндуючы на чужое, не аддадзім ні пядзі свайой зямлі.

Нішто не прымусіць нас прынесці ў ахвяру выпуктаваную пакаленнямі свабоду нашага народа.

І яшчэ. Толькі мы самі, народ Беларусі, будзем вызначаць свой лёс і свой шлях развіцця! Нідзе — ні на Усходзе, ні на Захадзе, ні на Паўначы, ні на Паўдні — няма тых сіл, якія прымусяць нас падпарадкавацца і стаць на калені. (Апладысменты.)

Менавіта гэтыя прынцыпы дзяржаўнай палітыкі я як Прэзідэнт падзяляю і распаўсюджваю абсалютна на ўсе сферы.

Як мне здаецца, у нас ва ўсіх павінна быць правільнае разуменне не толькі сутнасці нашай беларускай незалежнасці, але і, скажам так, філасофіі новай еўрапейскай прасторы.

У сувязі з гэтым таксама ёсць маса памылковых поглядаў.

Многія лічаць, што, ствараючы Еўрапейскі саюз, палітыкі нашых краін арыентаваны ў мінулае. Маўляў, для Казахстана ідэя еўраістыства — гэта нешта нахалтат раінарацый стэпавай імперыі Чынгісхана, для Масквы — адраджэнне імперыі рускіх цароў, а для Беларусі — вяртанне ў адноўлены СССР.

У гэтым звару стаяць развагі аб тым, што новае Еўрапейскае аб'яднанне нібыта імкнецца стаць нейкім агрэсіўным цэнтрам сілы, будзе камусці процівагай, заслонам ці яшчэ чымсьці падобным.

На самай справе усё прыхільнікі гэтага аб'яднання натхнёны зусім іншымі ідэямі.

Паглядзіце на вялізны кантынент Еўразіі. На Захадзе і Усходзе фарміруюцца два магчымых эканамічных полюсы — Еўрасаюз і Усходнеазіяцкі рэгіён, які ўключае дзве каласальныя краіны — Кітай і Японію.

Нібыта сама географія дыктуе нам, каб паміж палюсамі з'явілася сувязная звына, а лепш звяно. І таму адзіная еўрапейская прастора — гэта магчыма, глабальна, але толькі першы крок.

Яна фарміруецца намі не для стварэння закрытага рынку, не для процістаяння з кім-небудзь, не для ізаляцыі, а для далейшай інтэграцыі з Еўрасаюзам на Захадзе і дынамічнымі азіяцкімі эканомікамі на Усходзе.

Менавіта гэта прынцыпова адзінае новае еўрапейскае праект ад вядомых гістарычных аналогій — Мангольскага ханства, Расійскай імперыі і Савецкага Саюза.

Гэта ж, як і ў выпадку нашай незалежнасці, еўрапейскі праект нацягнецца не мільяны, а будучыні.

Ён ствараецца не як новае выданне старых імперыяў, а як інтэграцыйнае аб'яднанне 21-га стагоддзя.

Гэта значыць, што ў ім не будзе звыклых нам па падручніках гісторыі метраполіі і калоній, у ім будзе роўнасць праваў і магчымасцяў. І калі хто-небудзь паспрабуе надаць яму іншы характар, то Беларусь заўсёды з гэтым не пагодзіцца.

Дарагія сябры! Для нас, беларусаў, права самім распараджацца сваім лёсам заўсёды было, ёсць і будзе сваячэным.

На жаль, стагоддзямі мы былі пазбаўлены гэтага права. Ні ў польска-літоўскіх княствах і каралеўствах, ні ў раманаўскай імперыі беларусы не былі гаспадарамі свайго лёсу.

І таму для нас выключна важна сёння і ў далейшым самім будаваць сваё жыццё.

Сапраўдны сэнс нашай незалежнасці ў тым, што менавіта яна дала нам магчымасць будаваць тое, што сёння называецца беларускай мадэллю.

Неразумна было б сцвярджаць, што мы вынайшлі веласіпед і стварылі нейкую ўнікальную мадэль.

Ідэя моцнай, трывалай улады, гэта ж, як і ідэя сацыяльнай дзяржавы, — не новыя: яны былі прыдуманы задоўга да нас.

Дзякуючы моцнай уладзе магчымых эканамічных рывак зрабілі так званыя азіяцкія тыгры. А мадэль сацыяльнай дзяржавы пасляхова ажыццёўлена ў многіх еўрапейскіх краінах.

Гэтыя прыклады вядомыя, і мы не з'яўляемся першапраходцамі.

Але адна біспрэчна: Беларусь пасвоймай, непадобным чынам або чым, вырашыла праблему, якая стаяла ў канцы мінулага стагоддзя перад дзясяткамі былых сацыялістычных краін, — праблему пераходу ад размеркавальнай эканомікі да рынчанай.

Практычна ўсе — як ва Усходняй Еўропе, так і ў былых савецкіх рэспубліках — аддалі перавагу шляху шоканаму рэфарму.

У кагосьці яны былі менш радыкальнымі, у кагосьці больш, але так ці інакш яны кінулі свае народы ў бездань рынку, не падтрымаўшы і не абараніўшы людзей.

Унікальнасць беларускай мадэлі і беларускага шляху была ў тым, што мы адмовіліся падвяргаць нашых людзей такім суровым выпрабаванням. Мы паспрабавалі перайсці да новай рынчанай эканомікі паступова, без шоку, без зружэнняў і з мінімальнымі стратамі.

У сярэдзіне 90-х гадоў гэта задача здавалася невырашальнай. Але ўсе разам мы даказалі, што гэта магчыма.

Можна сказаць, што беларускі шлях аказаўся самым гуманым з усіх магчымых. І гэта дало пэўныя вынікі.

Калі браць перыяд з 1995 года, то па выніках мінулага, 2011-га, года нам удалося практычна патрыць валавы ўнутраны прадукт краіны. Патрыці!

Аб'ём знешняга гандлю за гэты ж час вырас больш як у 8 разоў.

За гды незалежнасці ў асноўны капітал мы інвеставалі больш за 140 мільярдў долараў. Заўважу, што гэта 7-ы паказчык у свеце! А ў свеце больш за 200 краін. Гэта тое, што мы уклалі ў дарогі, у прадпрыемствы, у новыя тэхналогіі, гэта значыць гэта грошы, укладзеныя ў будучыню, у развіццё, а не праедзеныя або выведзеныя ў афшоры.

Беларусь лідзіруе сярод краін СНД па ўводзе жылля. За гды незалежнасці пабудавана каля 85 мільянаў квадратных метраў жыллой плошчы. Такіх тэмпаў не было нават у савецкі перыяд.

Толькі за апошнія пяць гадоў мільён чалавек палепшылі свае жылльвыя ўмовы.

Пра колькасці насельніцтва ў 0,1 працэнта ад сусветнага на долю нашай краіны прыпадае трэць сусветнага рынку кар'ерных самазвалаў, больш за 15 працэнтаў — калійных угнаенняў, амаль 4 працэнтаў — сметанковага масла, больш за тры працэнтаў — малака, больш за два працэнтаў — сусветнага рынку трактароў.

Адначасова за гды незалежнасці мы практычна ў паўтара раза павялічылі вытворчасць збожжа.

Па якасці адукацыі, аховы здароўя і сацыяльнага капіталу Беларусь займае пачаснае месца ў сусветных рэйтынгах — з 20-га па 30-е. Падкрэсліваю: сярод 200 краін свету.

І гэта даныя не нашы, гэта даныя міжнародных арганізацый.

Усё гэтыя факты сведчаць аб адным: выбіраючы свой шлях, беларускі шлях, мы адмовіліся ахвяраваць чалавекам — вось у чым глыбінная сутнасць нашага гістарычнага выбару ў 90-я гады.

І сёння менавіта незалежнасць дае нам магчымасць ісці тым курсам, які адпавядае інтарсам простага, звычайнага беларуса.

Мы пераканаліся, што базавыя прынцыпы, якіх мы прытрымліваліся яшчэ з 90-х гадоў, дзейсныя і ў наш час.

Нам па-ранейшаму патрэбна моцная і сумленная ўлада.

■ 3 нагоды

Што для вас азначае Дзень Незалежнасці і ў чым, на ваш погляд, асаблівасці беларускай мадэлі эканамічнага развіцця?

Антаніна МОРВА, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццям:

— Я думаю, што гэтае свята прадвызначана нашай гісторыяй, сацыяльна-эканамічным развіццём краіны. За той час, што існуе наша маладая суверэнная дзяржава, вельмі шмат зроблена: праводзіцца самастойная сацыяльна-эканамічная палітыка, якая накіравана, перш за ўсё, на палепшэнне жыцця народа. Дзень Незалежнасці быў вызначаны на рэферэндуме і большасцю галасоў пераасяна на 3 ліпеня. Гэты выбар, я лічу, правільны, паколькі свята Незалежнасці звязана з гістарычным развіццём, з Вялікай Айчыннай вайной, перамога ў якой дасталася вельмі нялёгка ўсяму савецкаму народу і асабліва беларусам.

Што датычыцца мадэлі сацыяльна-эканамічнага развіцця, то асноўныя яе рысы — гэта, па-першае, моцная ўлада, па-другое, моцная сацыяльная палітыка, скіраваная на развіццё чалавечага фактара і павышэнне дабрабыту людзей, па-трэцяе — эфектыўная прыватызация, а яшчэ — шматсектарная знешнеэканамічная палітыка. Беларуская мадэль выбудоўвалася не адразу, а паступова. Як паказвае вопыт развіцця іншых краін, якія ўзялі за ўзор метад шокавай тэрапіі, Беларусь зрабіла правільны выбар, бо на першы план быў пастаўлены рост дабрабыту, узроўню жыцця народа, і сёння робіцца ўсё для таго, каб падняць іх, а таксама развіццё чалавечы капітал, узровень адукацыі. Эфектыўная прыватызация дазволіла захаваць буйныя прадпрыемствы, якія цяпер працуюць на экспарт і даюць эканамічны эффект. Напрыклад, у дакладзе АБСЕ, прысвечаным сацыяльна-эканамічнаму развіццю еўрапейскіх краін і краін, якія развіваюць рыначную эканоміку (да якіх мы якраз адносімся), прагучала, што Беларусь дасягнула па тэмпах эканамічнага развіцця найбольшы выніку пасля крызісу. І гэта дзякуючы таму, што былі распрацаваны менавіта мабілізацыйныя праграмы і сканцэнтраваны рэсурсы, паўплывала на канчатковы вынік.

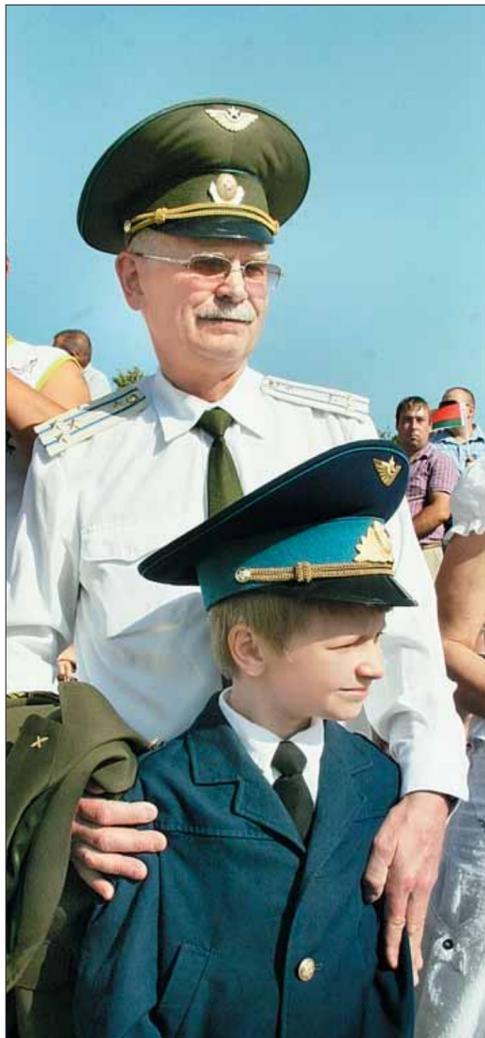
Святлана ГЕРАСИМОВІЧ, старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў:

— Дзень Незалежнасці для мяне, маёй сям'і, калег — самае галоўнае і знамянальнае свята, зрэшты, як і для ўсіх беларусаў. У гэты дзень мы зведваем асаблівы гонар за нашу краіну, адчуваем удзячнасць ветэранам Вялікай Айчыннай, якія адстаялі для нас права на годнае жыццё ў суверэннай дзяржаве. Толькі дзякуючы духоўнаму адзінству беларускага народа наша краіна атрымала незалежнасць і заняла дастойнае месца ў сусветнай супольнасці. Мяне ўразіла прамова Прэзідэнта Беларусі, дзе ён даступна і дакладна акрэсліў тое, чаго мы дасягнулі. Нам ёсць чым ганарыцца, і мы ідзем наперад. Развіваецца сацыяльная сфера, адкрываюцца новыя школы, бальніцы, спартыўныя і аздараўляльныя аб'екты. Нядаўна Мінскі абласны Савет дэпутатаў наведалі калегі Ніжагародскага заканадаўчага сходу, якія вывучалі наш вопыт работы, у тым ліку і аграрнага сектара Міншчыны. Былі ў нас з візітам таксама дэпутаты Пскоўскай абласной думы, Луганскага абласнога Савета, Ленінградскага заканадаўчага сходу, з якімі падпісаны пагадненні аб супрацоўніцтве. Усе яны высока ацанілі развіццё сталічнага рэгіёна. Значыць, сацыяльна-эканамічная мадэль дзейнічае, у нас ёсць чаму павучыцца. Мне спадабалася ў прамове кіраўніка краіны выснова: хто б што ні казаў, мы ідзем правільным шляхам. І гэта пацвярджаюць замежныя госці, што прыязджаюць да нас і бачаць, як жыве і развіваецца Беларусь.

Валерый БАХОНКА, першы намеснік старшын Мядзельскага раённага выканаўчага камітэта — начальнік упраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання:

— Дзень Незалежнасці — гэта вялікае свята для беларусаў. На маю думку, дзякуючы суверэннаму ўдалося дасягнуць значнага дабрабыту — як краіны ў цэлым, так і асобных яе грамадзян. Мы ідзем сваім шляхам. І гэта правільна, паколькі ў беларускага народа свае традыцыі, менталітэт, сваё бачанне таго, як ладзіць жыццё. На мой погляд, беларуская мадэль развіцця ўвабрала ў сябе і ўсё лепшае, што было пры Савецкім Саюзе. Робіцца ўсё для таго, каб людзі атрымлівалі дастойны зарплата. Захадзі кіраўніцтва нашага раёна скіраваны ў першую чаргу на развіццё эканомікі, яе эфектыўнасць, укараненне здабыткаў навукова-тэхнічнага прагрэсу ў вытворчасць і як вынік, на павышэнне прадукцыйнасці працы і заробкаў.

Татцяна ЛАЗОЎСКАЯ

ШАНУЮ ЦЯБЕ, БЕЛАРУСЬ!

У Брэсце, дзе зусім нядаўна прайшлі вялікія мерапрыемствы, прысвечаныя гадавіне пачатку Вялікай Айчыннай вайны, на 3 ліпеня запланавалі мінімум афіцыйных імпрэз. Але ўшанаваць памяць пакалення пераможцаў, тых, хто адстаяў незалежнасць — гэта непарушная традыцыя. Таму зранку кіраўнікі абласнога і гарадскога выканкамаў, адміністрацый Ленінскага і Маскоўскага раёнаў, прадстаўнікі ветэранскіх і моладзевых арганізацый, дыпламаты консульстваў, акрэдытаваных у Брэсце, прыйшлі на плошчу Свабоды, каб ускласці вянкі да помніка воінам-вызваліцелям. Потым дэлегацыя накіравалася ў Брэсцкую крэпасць, на плошчу Цырыманіялаў да Вечнага агню.

Кароткае слова прамовы, вкветкі, хвіліна маўчання... — У гэты дзень мы адчуваем смутак і радасць адначасова, — заўважыў губернатар Брэстчы-

ны Канстанцін СУМАР. — Смуткуем аб тых, хто цаной жыцця заваяваў для нас перамогу, радуемся таму, што жывём у спакойнай і мірнай краіне. Дзень Незалежнасці — гэта яшчэ і дзень нашага адзінства, які нагадвае нам, што толькі разам мы можам мацаваць краіну, паліпацца яе дабрабыт.

Асноўныя святкаванні разгарнуліся ў парках, на вуліцах горада. Да 12 гадзін стала шматлюдна ў цэнтральным парку культуры і адпачынку. У асноўным сюды ішлі сем'ямі. У парк шмат атракцыёнаў на радасць дзятве. А на пляцоўцы летняга тэатра выступалі маладыя выканаўцы абласнога цэнтра з праграмай «Я люблю Беларусь». Непадалёку разгарнулася выстава «Здарова нацыя», дзе можна было азнаёміцца з магчымасцямі фізкультурна-спартыўных аб'ектаў вобласці.

У парк воінаў-інтэрнацыяналістаў адбылося свята Маскоўскага раёна пад умоўнай назвай «Шаную цябе, Беларусь». Канцэрты, конкурсы, забавлянікі, ды і чыстае паветра прываблілі шмат людзей.

Другі раён горада — Ленінскі — наладзіў асноўныя святкаванні ў аддаленым мікрараёне «Бярозаўка». Тут не часта адбываюцца масавыя мерапрыемствы, хоць жыве шмат працавітых, заслужаных людзей. Ушанаваў ветэранаў вайны, шматдзетныя сем'і, лепшых працаўнікоў.

Ну а вечарам на плошчы Леніна прайшоў вялікі святковы канцэрт, прысвечаны Дню Незалежнасці, які завяршыўся акцыяй «Спяем гімн разам», дзе нашы галасы далучыліся да хору ўсёй краіны. У крэпасці па традыцыі прагучаў салют, які было відаць аж на вяслярным канале.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

АДКРЫЛАСЯ САМАЯ ДОЎГАЯ ЭСТАКАДА

Па транспартнай развязцы на перасячэнні проспектаў Жукава і Дзяржынскага ў сталіцы афіцыйна дазволілі праезд раніцай 2 ліпеня, напярэдадні Дня Незалежнасці.

— Гэта першая ў Мінску транспартная развязка, якая мае тры ўзроўні. Яе пабудавалі раней за акрэслены тэрмін, — паведаміў намеснік кіраўніка адміністрацыі Маскоўскага раёна сталіцы Уладзімір Танкевіч. — І гэтая эстакада можа ўзяць на сябе значную нагрукку. Паколькі развязка аб'ядноўвае дзве транспартныя артэрыі горада, якія знаходзяцца ў ліку самых загружаных (проспект Жукава і праспект Дзяржынскага, што злучаюць выезд з Мінска з яго цэнтральнай часткай), то, відавочна, яе адкрыццё станоўча паўплывае на сітуацыю, якую многія, хто рухаецца па прылеглых вуліцах, назіраюць штодзень і штотраціны. Працягласць развязкі на перасячэнні проспектаў Жукава і Дзяржынскага складае 458 метраў. Пакуль гэта самая доўгая аўтамабільная эстакада сталіцы.

Ганна ГАРУСОВІЧ.

ЖЫЦЬ ГОДНА

У Віцебску святкаванні Дня Незалежнасці распачалося ўрачыстым ускладаннем вяноўкі і кветак да манумента воінам-вызваліцелям на плошчы Перамогі, якая з'яўляецца адной з найбуйнейшых у Еўропе.

А далей перад гараджанамі і гасцямі горада працягнулася «стужка часу» — ім паказалі асноўныя гістарычныя вехі развіцця Прыдзвінскага краю. Родам з Віцебшчыны першадрукар Франціск Скарына, Еўфрасіня Полацкая, шмат вядомых на ўвесь свет мастакоў, літаратараў і іншых славетных людзей. Сваё майстэрства прадэманстравалі ваенны аркестр, «узвод» барабаншчыц, юныя танцоры і інш.

Адбылося ўрачыстае ускладанне кветак да помніка П.М. Машэрава — таксама вялікага сына зямлі Віцебскай, якога беларусы шануюць і сёння.

— Незалежнасць — гэта магчымасць жыць у свабоднай краіне пад мірным небам, яна дае магчымасць будаваць квітнеючую і магутную дзяржаву, ствараць канкурэнтаздольную эканоміку, — падзяліўся добрым настроем старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр КОСІНЕЦ. — Свята вельмі знамянальнае, таму што ёсць нагода азірнуцца назад, ацаніць сённяшні дзень і намяціць перспектывы. Вобласць паспяхова выконвае паказчыкі сацыяльна-эканамічнага развіцця, лідзіруе ў краіне па большасці з іх. А гэта дае упэўненасць у павышэнні якасці жыцця нашых суайчыніцаў. Кагi людзі жывуць годна, яны адчуваюць сябе насамрэч свабоднымі.

На плошчы Перамогі адбыўся святковы канцэрт з удзелам беларускіх і расійскіх артыстаў эстрады. У традыцыйнай акцыі «Спяем гімн разам» бралі ўдзел некалькі тысяч чалавек. На вялікай плошчы, можна сказаць, яблыку не было дзе ўпасці. Святкаванні завяршыў грандыёзны святковы феерверк.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

НЯХАЙ УСЕ РАДУЮЦА ЖЫЦЦЮ

Да Дня Незалежнасці зусім юныя гамяльчане атрымалі новы дзіцячы садок на 230 месцаў. Дашкольная ўстанова адукацыі пабудавана на базе былога дома малюткі. Тут будуць працаваць 12 груп для дзяцей з мікрараёнаў новабудулёў №№ 20, 21 і Валатавы. Дарослыя гамяльчане свята адзначалі на вуліцах горада, дзе для іх працавала шмат разнастайных пляцовак.

А пачаліся ўрачыстасці мінтыгам і цырымоніяй ускладання кветак і вяноўкі да брацкай магілы савецкіх воінаў і падпольшчыкаў. Воінскія фарміраванні прайшлі ўрачыстым маршам перад гамяльчанамі і гасцямі горада над Сожам. Святковыя спартыўнае шэсце моладзь прысвяціла XXX летнім Алімпійскім гульням. Канцэрты і кніжныя выставы, праграма дзіцячых музычных школ і школ мастацтваў, — гамяльчанам было з чаго выбраць, каб не сумваць падчас цудоўнага сонечнага дня, які, здаецца, сёння зусім не нагадвае аб падзеях 1944 года.

І толькі ветэраны ніколі не забудуць, як дасталася незалежнасць. Маёру запаса Мікалаю Аляксеевічу Жыленку — 92 гады. Артылерыст прайшоў вайну з першага да апошняга дня і быў удзельнікам парада Перамогі ў Маскве.

— У 1944 годзе наша брыгада падышла да толькі што вызваленага Мінска. 4 ліпеня мы яшчэ акружылі і ліквідавалі групоўку немцаў, якая знаходзілася пад сталіцай Беларусі.

Ганна Сяргееўна Станкевіч — падпольшчыца і партызанка. У партызанскай была ўся яе сям'я:

— У 1941 годзе мне было 12 гадоў. У нас не было дзіцяціна. Я разам са сваякмі была ў спецатрэдзе НКВС. Дарагога варты гэты дзень незалежнасці. Для нас радзіма — самае галоўнае ў жыцці. Я вельмі рада, што сёння наша моладзь такія прыгожыя і жыццярэадасныя. Няхай усе радуецца жыццю ў свабоднай краіне.

На вуліцы горада над Сожам адпачыць выйшлі тысячы людзей. Гамяльчанка Татцяна Уласава гаворыць, што дагэтуль здзіўляецца энергіі ветэранаў, і жаданню раскажаць пра ўсё, што давялося праісці:

— Дзень Незалежнасці перш за ўсё — гэта даніна павягі да тых людзей, якія прайшлі сур'ёзныя выпрабаванні ў сваім жыцці. А яшчэ

— мая свабодная квітнеючая Беларусь. Мы — самастойная, прыгожая, самадзятковая дзяржава, і мне вельмі прыемна гэта адчуваць.

Рэспубліканская акцыя «Спяем гімн разам!» і феерверк завяршылі святковыя мерапрыемствы ў Гомелі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

СУСТРЭНЕМСЯ Ў «ПАРТЫЗАНСКИМ ЛАГЕРЫ»

Дзень Незалежнасці ў Гродне традыцыйна распачаўся з дускладання кветак да вайсковых пахаванняў, помнікаў, мемарыялаў. З'явілася ў Прынёманскім краі і яшчэ адна святковыя традыцыя: узнагароджанне лаўрэатаў прэміі абласнога выканаўчага камітэта «Чалавек года Гродзеншчыны». Сёлета такога гонару ўдастоены 58 чалавек, якія працуюць у розных сферах. Прэміі (у памеры 100 базавых велічынь) і дыпломы лаўрэатаў ім уручыў старшыня Гродзенскага аблвыканкама Сямён ШАПІРА.

А напярэдадні ветэраны Вялікай Айчыннай вайны па запрашэнні мясцовых уладаў пабывалі ў гісторыка-культурным комплексе «Гродзенскі крэпасць. Партызанскі лагер» ў вёсцы Каробчыцы. Пад гукі песень ваенных часоў пагаварылі пра надзеі, падзяліліся ўспамінамі з моладдзю. Героя Савецкага Саюза Івана Лебедзева, Валянцін Баранаву, Івана Бохану і іншых вядомых гродзенцаў узнагародзілі знака «Ганаровы ветэран», які заснаваны Беларускай грамадскай аб'яднаннем ветэранаў.

Ідэю гістарычнай рэканструкцыі партызанскага лагера (з зямлянкай, кухняй, стайняй), які знаходзіцца побач з фартамі Гродзенскай крэпасці, ажыццявіў за свае сродкі Гродзенскі мясакамбінат, а ветэраны дапамаглі сабраць матэрыялы аб партызанскім руху ў Прынёманскім краі. Такія сустрэчы ў «Партызанскім лагера» мяркуецца зрабіць традыцыйнымі.

Запомніцца сёлетні Дзень Незалежнасці і жыхарам аграгарадка Гудзевічы Маскоўскага раёна. Напярэдадні галоўнага свята нашай краіны там уведзены ў экс-

плуатацыю дзіцячы сад. Дзвухпавярховы будынак разлічаны на 78 месцаў і аснашчаны ў адпаведнасці з сучаснымі патрабаваннямі. Сюды будуць пераведзены дзве групы дзетак, якіх дагэтуль вазілі ў суседні аграгарадок.

Яшчэ адна важная падзея грамадскага жыцця адбылася ў Гродне — першая сесія моладзевых парламентаў пры абласным Савеце дэпутатаў. Па выніках выбарчай кампаніі (выбаршчыкамі з'яўляліся больш за 24 тысячы школьнікаў) было зарэгістравана 227 кандыдатаў у дэпутаты. Яны сустракаліся з выбаршчыкамі, разам з групамі падтрымкі агітавалі за свае праграмы. Па выніках акруговых выбараў быў сфарміраваны моладзевы парламент Гродзеншчыны з 59 дэпутатаў. І ўжо на першай сесіі яны агучылі шэраг ідэй і канкрэтных прапановаў у сферы моладзевай палітыкі.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

АДЗІНСТВА І ПЕРАЕМНАСЦЬ ПАКАЛЕННЯЎ

На мемарыяльным комплексе Буйніцкае поле ў Магілёве ўчора прайшоў урачысты мінтыг, прысвечаны Дню Незалежнасці Рэспублікі Беларусь.

Кветкі да мемарыяльнай капліцы ў гонар абаронцаў Айчыны ўсклалі кіраўнікі вобласці і горада, ветэраны, прадстаўнікі сілавых структур, працоўныя калектываў, грамадскасці, моладзі, госці.

«Дзень Незалежнасці Рэспублікі Беларусь стаў для нас датай, якая ўвасабляе непадзельнасць і з'яднанасць усіх пакаленняў беларускага народа. Мы традыцыйна адзначаем яго на Буйніцкім полі — свяшчэнным месцы для жыхароў Прыдняпроўскага краю. Тут немцы, якія рваліся да Масквы, былі спынены на 23 дні. Менавіта тут паціярэла крах гітлераўскага стратэгія бліцк-рыгу», — сказаў адкрываючы мерапрыемства, старшыня Магілёўскага аблвыканкама Пётр РУДНІК.

У гэты дзень у 1944 годзе была вызвалена сталіца Беларусі — горад Мінск. За мір беларусы заплацілі дарагу цану: толькі на Магілёўшчыне ў час акупацыі знішчана 110 населеных пунктаў разам з жыхарамі. Магілёўская вобласць, як і ўся краіна, страціла трэць свайго насельніцтва. Ні адну беларускую сям'ю не былі тая бязлітасная і кровапралітная вайна. Прысутныя ўшанавалі хвіліна маўчання тых, хто ў бітвах адстаяў для нас права на жыццё, загінуў у фашысцкіх засценках, памёр ад катаванняў і голаду ў канцлагерах, абараняў Радзіму і не вярнуўся з поля бою.

«Быць нашчадкамі пакалення пераможцаў не толькі высокі гонар, але і вялікая адказнасць за далейшы лёс нашай любімай Радзімы, — адзначыў губернатар. — Мы імкнёмся быць дастойнымі гэтай спадчыны». Звяртаючыся да ветэранаў, Пётр Руднік падкрэсліў, што яны з'яўляюцца прыкладам сапраўднага патрыятызму і любові да Радзімы. «Вашы мужнасць і стойкасць будуць жыць у стагоддзях і натхняць людзей на новыя здзяйсненні. Вы навучылі нас цаніць мір і спакой. Гэта даць магчымасць нам упэўнена крочыць у будучае, умацоўваць суверэнітэт нашай краіны, будаваць квітнеючую Беларусь», — сказаў губернатар.

БЕЛТА.

ІСПАНСКАЯ ЕЎРАСТАБІЛЬНАСЦЬ. КОЛЬКІ СЛОЎ ПРА ЧЭМПІОНАЎ ЗБОРНАЯ ІСПАНІІ ПЕРАМАГЛА ІТАЛІЮ І ЗАВАЯВАЛА ЗАЛАТЫЯ МЕДАЛІ ЧЭМПІЯНАТУ ЕЎРОПЫ ПА ФУТБОЛЕ

Шкада, але спраўднай інтрыгі ў фінале сёлетняга чэмпіянату не было. А дакладней, яна проста «памерла» напрыканцы першай паловы фінальнай сустрэчы. Шчыра кажучы, падобны вынік прадказвалі загадзя нават тыя, хто ад футбола далёкі. Зборная Іспаніі ўпэўнена, лёгка, на адным подыху прайшла турнірную дыстанцыю і ў фінале забіла ў варты італьянцаў чатыры галы. І няхай кагосьці крыўдзяць дасягненні «чырвонай фуры» — гэта цалкам заслужаная вікторыя, якая канчаткова пацвердзіла адно меркаванне: роўных іспанцам на кантыненте, як у клубным футболе, так і на ўзроўні зборных, напэўна, пакуль сапраўды няма.

Іх узыходжанне на футбольны алімп можна адлюстроўваць у дакументальнай стужцы. Вось 2008 год, мінулы чэмпіянат Еўропы. Камандай яшчэ кіруе сівы патрыярх Луіс Арагонс. У фінале, які адбыўся на вэнскім «Эрнст Хэпеле», пірнейчы з мінімальным лікам перамаглі Германію — 1:0. А вось перамога ў такім жа лікам над галандцамі на чэмпіянаце свету ў 2010-ым. І, вядома, жорстка аглявуха італьянцам у сёлетнім фінале, — сляды ад яе застануцца на доўга. 4:0 — самы буйны лік у фінале чэмпіянату Еўропы.

Сённяшняя зборная Іспаніі — скарбніца феноменальных футбалістаў. Толькі ўнікнуце ў наступныя прозвішчы, і усё стане зразумела. У вяртатх бліскучы Ікер Касільяс, у цэнтры абароны два волаты Серхіа Рамас і Херард Піке, у паўабароне шудоўнае трыа Хаві Алонса, Серхіа Бускетса і Хаві, вышэй і тактычным малюнку — Сэск Фабрэгас, Андрэс Іньеста, лепшы футбаліст першынства, і Давід Сілва. Большасць гульцоў асноўнага складу — прадстаўнікі «Рэала» і «Барселоны». Вось і ўявіце, як можна супрацьстаяць суперніку, калі перад табой на полі амаль зборная свету.

— На каго ні зірнеш у гэтай камандзе, усе добра гуляюць, — дзеліцца сваімі ўражаннямі Генадзь Білінюк, нападчыч бабруйскай «Белшыны», былы гулец зборнай Беларусі. — Асабліва спадабаўся Рамас, супраць якога калісьці давялося гуляць. Ён надзеяна дзейнічаў на сваёй пазіцыі. У прычыне, з думкай, што іспанцы зараз лепшыя на кантыненте, згадзіцца можна. Праўда, каманды Германіі, Італіі і Партугаліі на гэтым чэмпіянаце Еўропы выглядалі таксама вельмі добра. У групавым раўндзе Італія з Іспаніяй згуляла 1:1. І наогул, італьянцы мелі перавагу. Але ў фінале іспанцы прадманстравалі фантастычны ўзровень.

Даволі трапна наконт фінальнага паядынка выказаўся і расійскі футбольны спецыяліст Яўген Лоўчаў. «Фінал атрымаўся з разраду «без вярэнтая». Іспанія цалкам магла перайграць суперніка ў пяць-шэсць мячоў. І гэта было б справядліва. (...) Фінал ёсць фінал, у ім усё можа змяніцца за некалькі хвілін. Аднак Іспанія, краіна карыдзі, проста не дала ніякага шанцу. Іспанскія футбалісты не сталі шкадаваць суперніка нават пры ліку 2:0, калі ў італьянцаў засталася на аднаго гульца менш. Іспанцы сталі дабіваць праціўніка, маглі перамагчы і з большым лікам».

Між іншым, беларусы ў гэтым фінале былі гледачамі зацікаўленымі. Ужо хутка наша нацыянальная зборная прыме ўдзел у кваліфікацыйным чэмпіянаце свету-2014, які пройдзе ў Бразіліі. У адной групе беларусаў лёс звёў менавіта з хлопцамі дэль Боске. Большага падарунка для заўзятараў і не прыдумаеш. Цікава толькі, як наша зборная падрыхтуецца да прыёму «чырвонай фуры». Першы матч зборных адбудзецца 12 кастрычніка. Упэўнены, час у чаканні пралёціць вокамгненна.

Тарас ШЧЫРЫ.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА, Яўгена ПЯСЕЦКАГА і БЕЛТА.

СЁННЯ

Месяц

Поўня 3 ліпеня.
Месяц у сусор'і Казярога.

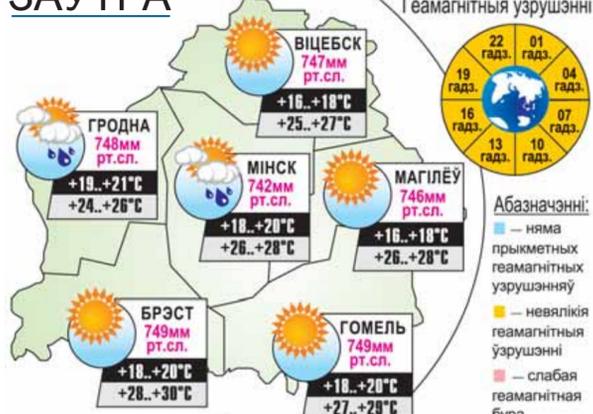
Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	4.45	21.43	16.58
Віцебск	4.26	21.41	17.15
Магілёў	4.35	21.33	16.58
Гомель	4.41	21.20	16.39
Гродна	5.02	21.56	16.54
Брэст	5.12	21.48	16.36

Імяніны

Пр. Георгія, Максіма, Паўла, Юльяна.
К. Альжбеты, Мальвіны, Андрэя,
Інакенція, Себасцяяна, Тодара.

ЗАЎТРА

...у суседзях

Неспрыяльныя дні і гадзіны ў ліпені

- 4, серада, 11.30 — 24.00
- 6, пятніца, 15.00 — 23.00
- 7, субота, 1.00 — 3.30
- 8, нядзеля, 10.00 — 22.00
- 9, панядзелак, 0.00 — 11.00
- 11, серада, 8.30 — 22.30
- 13, пятніца, 18.30 — 24.00
- 14, субота, 0.00 — 11.30
- 16, панядзелак, 10.00 — 23.00
- 19, чацвер, 3.30 — 9.30
- 21, субота, 14.30 — 16.30
- 23, панядзелак, 0.30 — 21.30
- 25, серада, 14.30 — 23.00
- 26, чацвер, 0.00 — 2.00
- 27, пятніца, 2.30 — 22.30
- 28, субота, 0.00 — 4.30
- 29, нядзеля, 20.00 — 24.00
- 30, панядзелак, 0.00 — 6.30

УСМІХНЕМСЯ

— Вой, Маша! Гадоў 10 не бачыліся! Ты так патаўсцела, што цябе і не пазнаць!
— Я цябе таксама не пазнала б, калі б не твая сукенка ў гарошак.

Студэнт, які падмаўса на 9-ы паверх інтэрната, да апошняга верыў, што курыцый пахне менавіта з яго пакоя.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.
 РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМЕР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.
 Галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
 РЕДАКЦЫЙНАЯКАЛЕГІЯ: У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Л. ПАДЛЯК (намеснік галоўнага рэдактара), С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЫКА, С. РАСОЛЫКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРЬЦЫКА, В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.
 НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
 ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zvyazda.by; ПРЫЁМ РЭКАМІТЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падобны і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўдаюцца супадзеннем рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адраснасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
 Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». П.Д. № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 30.015. Індэкс 63850. Зак. № 2844.
 М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
3 ліпеня 2012 года.